

FRILHETEN

Nr. 1-1943 KAMPORGAN FOR NORSKE PATRIOTER

Året som gikk —

har kostet mange offer og mye sorg og savn for fridommens og rettens stridsmenn her i landet. Men det har og ført oss nærmere målet, nærmere den endelige seier. Den nasjonale fronten står sterkere enn noen sinne, viljen til nye offer, til ny kamp er derfor også sterkere enn før. Men kampen er også skjerpet. Vårt land er i permanent unntakstilstand. Mordene i Trondheim, i Oslo, på Vestlandet og alle andre steder. 1400 jøder stuvet sammen i kvegtransportbåter, mann skilt fra hustru, foreldre fra barn, småbarn og oldinger i fengsel fordi de er av annen «rase». Fengsel og lidelse. Det er minnene som alltid vil være forbundet med året 1942. Det er nyordningens trofeer i Norge. Det er ikke bare i skyttergravene og på slagmarka det er blod. Og det er ikke bare soldatene som faller i krigen. Hitler har lyst den «totale krig». Det vil si at han fører krigen også mot de tusen heimene i alle land, mot mødre og barn, mot gamle menn som kvinner. Vi er alle fiender i okkupasntens øyne. Vi er derfor alle med i krigen. Russerne har kalt den folkets krig. Krig er krig. Vi har sett det før.

11 millioner mistet livet i 1914—18. Det dobbelte tall hadde krigen gjort livsudyktige. Folkets masser, arbeidernes masser, reiste seg så til kamp mot krigen, mot sjølve det system som måtte skape permanente krigstilstander. De gode fortsetter, de store idealer ble glemt. Vi er oppe i en krig som er ti ganger mer grufull enn den gang. De lidende masser ute på slagmarka og bak fronten vil gjøre alvor av sin kamp denne gangen. En gang får det være slutt på fasismens og imperialismens plyndringer av folkene for alltid. En gang for alvor får det bli slått fast at menneskerettene skal gjelde for alle. Vi har nå sett redsler nok. Mishandlede lik som blir utlevert fra fengslene. Avdødes klær som blir sendt heim mett av blod. Unge kvinner som er blitt gråhåret av sorg og mishandling. Å, hvor vi minnes den nye tids kultur båret fram av halvmennesker. Men vi minnes mer. Vi kjenner politispioner som Tofteberg, Veigt, Dønnum, Hvam, den halvgale «kriminalsjef» Schartum. Vi kjenner flere navn. De kaller seg norske. Vi lar dem stå i arkivet — foreløbig. Alt dette vil året 1942 minne oss om. Men vi har også hellige minner fra dette året - de

Reichskommissariatet organ Aftenposten har viet oss den oppmerksomhet å spandere sin leder for 8 jan. på «Friheten», som de gjengir et langt avsnitt av til skrekk og advarsel. Det gjaldt noe vi skrev om visse individer som i dag ønsker å stå som publikum til fedrelandets fridomskamp og heller nytte tida til personlig vinning ved ymse slags «forretninger» mens høvet er der. De holder derimot sine dører forsvarlig lukket når en forfulgt landsmann trenger hjelp. Å bli klappet på skuldren av de fremmede har de ingen ting i mot, særlig hvis det er noe å vinne ved det. Alle er de gjerne enige om at det gamle styre med sin «forbudstvang», «flagforeningstyrani» osv. vil de ikke ha tilbake. Men når deres landsmenn har vunnet krigen for dem, skal de nok rydde opp. Slike lykkejegere finnes i alle lag av folket, haier som boltrer seg i nasismens kjølvatn. De står ikke i ns sjøl, ikke som Aft. tror på grunn av feighet, men på grunn av smartness. Vi tror som sagt herrene kan spare seg sin umak, men visste ikke riktig hvordan vi skulde få gitt dem klareste beskjed. Så kom Aftenp. oss til hjelp. Hjertelig takk!

kamerater som ga sitt liv i fridomskampen. Vi senker fanene i sorg og takksemi og hver nordmanns tanker går ved dette årsskifte til deres ukjente graver. Vi lover å gjenreise deres minne, deres ære. Men vi har ikke tid til å dvele lenge i sorgen og erindringen, kampen kaller atter. Vi skal atter fram - mot en ny dag. fridomsdagen som må vinnes nå eller aldri.

En lagfører i ns er nylig død 3 års fengsel av en tysk krigsrett å ha huset en tysk desertør og å ha revet i stykker bilder av Hitler og Quisling. Desertøren var «obgefreitet» Kurt Hindel. Han ble skutt på Akershus.

20 års fascisme. Av alle blodige jubileer i 1942 står fasismens «makt-overtaking» i Italia som nr. 1. Et tungt kapittel i arbeidernes og folkenes fridomssaga. Det var i 1919 at Mussolini, arbeiderredaktøren som ble forreder og krigshisser, dannet det første fascio - fascistlag. Arbeidsfolket i Italia førte den gangen en forbitret kamp mot det imperialistiske storborgerskap, industrimagnatene, godseierne, bankierene. Halvparten av folket var bønder. Av dem eide 66,4 prosent mindre enn 10 mål jord dvs. var fullstendig prisgitt bankkapitalens og godseiernes spekulasjon. Fjerdeparten av folket var industriarbeidere i samme usle kår. Dette folket var det Mussolini kom seg opp på og svek. I Versailles ble de italienske imperialister snytt for krigsbytte og vendte seg rasende mot arbeider- og bonderørsla. Krigsevenytret hadde ruinert landet. Nøden og arbeidsløysa var svær. I sin fortvilelse besatte sultende og arbeidsløse de stengte fabrikker og dem i fellesskap. De uthungrede bønder besatte storgodsene og delte ut jord, Storkapitalens velde var truet og Mussolinis bande av lasarner og kriminallforbrytere ble leiet og utrustet til «straffeekspedisjoner» mot arbeiderne, og da arbeiderne dannet egne vern i sjøforsvar, fikk de hærne slått seg fra skinnhellige kretser og de myndigheter som ikke

alde ro og orden og forsvare
og eiendom til sine undersåtter,
hordan skulde de fascistiske bander
være tilhengere? Det er enkelt.
De ga seg ut for de «sinnede» asia-
ster. De vilde sjøl gjennomføre ar-
beidernes krav. De vettskremte gods-
eierne hadde programposten «jorda
for bøndene. Mussolini hadde «sosi-
alisering av jord, fabrikker og all
kapital». De krevde republikk,
allm. stemmerett, skattefrihet for ar-
beidere og småbønder osv. Det var
alt sammen ting som arbeiderne og
og bøndene hadde kjempet forbitret
for i mer enn en mannsalder. I 1922
marsjerte 8-10.000 fascister mot Rom.
De hadde vært lett å stanse ved
energiske inngrep fra regjeringa.
Mussolini holdt seg i Milano for å
kunne stikke over grensa i tilfelle og
tusentvis andre holdt seg skjult. Men
ingen ting skjer. Kongen og regje-
ringa vedtok å ta mot fascistene, det
samme gjorde den vettskremte nasjo-
nalforsamlinga der det satt 30 fascis-
ter av 540. Mussolini dukker nå fram
og får diktatorisk makt for «6 mnd.»
Så kom «reformene» som var lovet:
Arbeiderne og bøndene fikk 10 pet.
skattepålegg, all kontroll med speku-
lasjon ble opphevet, godseierne fikk
hjelp til å drive bort alle bønder fra
godset sine. Det ble ingen repu-
blikk og heller ingen stemmerett.
Både arbeiderne og bøndene førte
ennå i lang tid kampen mot fascis-
tene som nå hadde fått makta over
statsapparatet. Mangelen på felles
organisasjon, på samband mellom ar-
beiderne og bøndene, førte til neder-
laget. Den «nye» tid som var lovt
folket kom aldri. Men det kom en
ny blomstringstid for den tyske
imperialisme. En satte nok igang en

d «nyreiseing» med svære opprus-
ningsplaner, men arbeidsløysa ble
aldri opphevet. Den steg videre,
lønningene gikk ned, statskassa hadde
fortsatt svære underskudd og det var
en bankrottert stat som i 1940 gikk
med i tyskernes utplyndring av
Europa.

Illegal strategi. Vi finner det rett å
ta opp ei sak om det illegale arbeid
som vi av forsiktighetsomsyn har
tiet med inntil videre. De samme
omsyn gjør at vi nå sender ut en
advarsel. For omlag 2 mnd. sia ble
det i posten sendt innbydelse til en
rekke folk om å delta i et møte i
Oslo. Omlag 80 møtte og foranled-
ningen var framsyningen av en ille-
gal film. Sjølsagt lukta gestapo lunta
og besatte hele kvartalet. Omlag 45
ble tatt og noen av disse er sendt
til Tyskland. Deres lagnad kan vi
tenke oss til. Vi kan vel trygt si at
her er det dumheten som arbeider og
en dumhet som er livsfarlig for alt
illegalt arbeid. Folk trenger ingen
film for å finne sin plass i dag når
virkeligheten taler så mye tydeligere.
Vi håper dette når fram til arran-
gørene av dette «møte» som sikkert
er på frifot. Tenk nå en gang over
hvor slik galskap har ført hen og
hva ansvar dere har dradd på dere.
Vi kjenner en rekke tilfeller fra sām-
me kant på slik halsløs uforstand,
bl.a. en busstur utenbys til et lig-
nende «møte» i si tid med 28 delta-
kere. Det var mange andre passa-
sjerer i samme buss, men de 28 skulde
apsolutt opplyse hva slags karer de
var. Heldigvis gikk det bra den
gangen. Vi tror det tilkommer oss
å gi et godt råd her: Slutt straks

med det „illegale arbeidet“ frem-
De resikerer bare en ting r
nemlig at deres gode hensikt
dradd i tvil. Og martyrer b
nok av fra før.

Firmaet Heim & Lundin a/s, Oslo,
er et av den nye tids millionfirmaer
som tjener formuer på tyskernes ut-
plyndring av nordmennene og andre
folk. Det er særlig fettstoffer de
hjelper til med å skaffe sine sjefer.
Folka i direksjonen tjener fyrstelige
gasjer. Som eksempel kan nevnes
at salgssjefen tjener 150 kr. DAGEN
- etter eget oppgivende i en rettssak
mot en ARBEIDER som ble dømt
til å betale salgssjefen 1000 kroner
i erstatning.

Salgssjefen har før vært „noe“ på et
apotek. Nå er han stor mann. Ar-
beideren derimot har aldri vært „noe“
- bare kroppsarbeider. Og som tusen
andre av sine klassefeller kommer
han heller aldri til å bli annet under
nyordningen. De arbeider i dag som
før for 60 kroner uka, det er sabo-
tasje å slutte eller streike, arbeids-
giveren har for sikkerhets skyld be-
slagslagt hans rasjoneringskort og
en arbeider har ikke som en salgss-
sjef høve til å kjøpe nye på svarte-
børsen. Arbeiderens kone må og-å
arbeide på fabrikk. Hun har 40 kr.
uka. De slutter kl. 5. Så skal han
stå i matkø for å få vite at alt er
utsolgt og kona skal av dette inn-
kjøp lage mat til familien. Bli det
litt knapt, får de alltid høre at de
må vise litt samfunnsånd. De får
jo også 300 gram kjøtt i uka. Dette
er ikke bare lagnaden til en, men
TUSEN arbeiderfamilier i dag - - -
Vi husker ikke i farten hva ns pro-

gram sier om dette. Men
kert både rørende og vakker

Kan du si meg likheten mel
vekket og han derre R
ner strik for Hansen sin
venn Persson

Nei, det kan ikke Persson.
Jo, min gode Persson, det sk
forklare deg.

Vekkeklokka går framover og sie
TIKK-TAKK! Men Rommel går
bakover og sier: TAKK-TIKK!

Ha-Ha-Ha, humra Persson og
rista på skjegget.

...
SÅ RETTER VI EN TAKK til alle
de landsmenn som i året som gikk
har ytt sin hjelp til nødstilte og for-
fulgte nordmenn og alle de som på
annet vis har gitt sitt bidrag, stort
eller lite, i vår felles innsats for et
fritt Norge. Hjelpen har kommet
fram til de som trengte den, og noe
av det som mest får disse fredløse
og forfulgte til å holde ut og for-
sterke sin kamp mot tyranne er
nettopp vissheten om at de har sitt
folk trofast bak seg, knyttet sammen
med solidaritetens sterke band tvers
over kro og klassegrenser . . .

VÆR FORSIKTIG!